

(92)(Eng + Guj)

Seat No: _____

No of Pages Printed: 6

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M. Com. (CBCS) (Semester – I)

Wednesday, 24th October 2018

10.00AM to 1.00PM

COURSE TITLE: COST AND MANAGEMENT ACCOUNTING-I

CODE NO.: PB0CCOM23 PB01CCOM23

Notes:

1. Right side of figures indicates full marks of Question.
2. Answer to the Two Sections should be written Separately in the same Answer Book (Maximum Marks:70)

Book		(Maximum Marks: 100)	
		SECTION I	
Q-1	[A] HMT Co. manufactured and sold 1,000 watches in the previous year. Following are the particulars obtained from the records of the company: Rs. Cost of materials 80,000 Wages paid 1,20,000 Manufacturing expenses 50,000 Office Expenses 90,000 Selling expenses 30,000 Sales 4,00,000 The company plans to manufacture 1,200 additional watches in next year. You are required to submit a statement showing the price at which watches would be sold so as to show a profit of 10% on the selling price. The following additional information is supplied to you: (a) The price of materials will rise by 20 percent on the previous year's level. (b) Wage rates will rise by 5 percent. (c) Manufacturing expenses will rise in proportion to the combined cost of materials and wages. (d) Selling expenses per unit will remain unchanged. (e) Other expenses will remain unaffected by the rise in output.	(12)	
[B]	What are the advantages of Cost Accounting?	(05)	
		OR	
Q-1	[A] Give Meaning and at least one examples for the following terms: Relevant Cost , Sunk Cost, Differential Cost, Marginal Cost, Out of Pocket Cost, Imputed Cost and Future Costs.	(12)	
[B]	Distinguish between Cost Accounting and Financial Accounting	(05)	

Q-2	A company has given following information :			(10)																																				
[A]		Product A (Rs)	Product B (Rs)																																					
	Fixed Overheads	Rs. 10,000 p.a.	Rs. 10,000 p.a.																																					
	Direct Material p.u.	20	25																																					
	Direct Labour p.u.	10	15																																					
	Variable overheads (100% of Direct Labour)																																							
	Selling Price P.u.	60	100																																					
	You are required to present a statement showing the marginal cost of each product and recommend which of the following sales mixes should be adopted: 900 units of A & 600 units of B 1800 units of A only 1200 units of B only 1200 units of A & 400 units of B																																							
[B]	Distinguish between Marginal and Absorption Costing			(08)																																				
	OR																																							
Q-2	The following is the standard cost data per unit of product 'X'. Selling Price 40 Direct Material 08 Direct Labor 05 Variable Factory Overhead 02 Fixed factory overhead Rs. 5 (based on budgeted normal output of 36,000 units per year). Variable selling overhead Rs. 6 per unit. Fixed selling overhead per year were Rs.1,20,000. During a month the company produced 2000 units of the product and sold 1500 units. There was no opening stock. You are required to prepare an income statement under Absorption Costing & Marginal Costing. Explain the difference in Profit if any.			(18)																																				
	SECTION II																																							
Q-3	A company manufactures three types of products namely P, Q and R. The data relating to a period are as under: <table><tr><td>Particulars</td><td>P</td><td>Q</td><td>R</td></tr><tr><td>Machine Hours per unit</td><td>10</td><td>18</td><td>14</td></tr><tr><td>Direct Labour Hours per unit @ Rs. 20</td><td>4</td><td>12</td><td>8</td></tr><tr><td>Direct material per unit (Rs.)</td><td>90</td><td>80</td><td>120</td></tr><tr><td>Production (units.)</td><td>3,000</td><td>5,000</td><td>20,000</td></tr></table> Currently the company uses traditional costing method and absorbs all production overheads on the basis of machine hours. The machine hour rate of overheads is Rs. 6 per hour. The Company wants to use ABC System <table><tr><td>Particulars</td><td>P</td><td>Q</td><td>R</td></tr><tr><td>Batch Size (Units)</td><td>150</td><td>500</td><td>1000</td></tr><tr><td>No. of purchase orders per batch</td><td>3</td><td>10</td><td>8</td></tr><tr><td>No. of inspections per batch</td><td>5</td><td>4</td><td>3</td></tr></table>			Particulars	P	Q	R	Machine Hours per unit	10	18	14	Direct Labour Hours per unit @ Rs. 20	4	12	8	Direct material per unit (Rs.)	90	80	120	Production (units.)	3,000	5,000	20,000	Particulars	P	Q	R	Batch Size (Units)	150	500	1000	No. of purchase orders per batch	3	10	8	No. of inspections per batch	5	4	3	(18)
Particulars	P	Q	R																																					
Machine Hours per unit	10	18	14																																					
Direct Labour Hours per unit @ Rs. 20	4	12	8																																					
Direct material per unit (Rs.)	90	80	120																																					
Production (units.)	3,000	5,000	20,000																																					
Particulars	P	Q	R																																					
Batch Size (Units)	150	500	1000																																					
No. of purchase orders per batch	3	10	8																																					
No. of inspections per batch	5	4	3																																					

	The total production overheads are analyzed as under:	
	Machine set-up costs	20%
	Machine operation costs	30%
	Inspection Costs	40%
	Material Procurement related costs	10%
	Required:	
	i. Calculate the cost per unit of each product using traditional method of absorbing all production overheads on the basis of machine hours.	
	ii. Calculate the cost per unit of each product using ABC principles.	
	OR	
Q-3	Write note on : Target Costing Kizen Costing	(09) (09)
Q-4	What is Cost Audit? Discuss Types, Advantages and Disadvantages of Cost Audit.	(17)
	OR	
Q-4	Discuss Qualification, Disqualification, rights and duties of Cost Auditor as per latest provision.	(17)

(P.T.O.)

	વિભાગ ૧															
પ્ર-૧ [અ]	<p>એચએમટી કંપનીએ અગાઉના વર્ષમાં ૧૦૦૦ ઘડિયાળોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું હતું. કંપનીના રેકૉર્ડ્સમાંથી મેળવેલ વિગતો નીચે પ્રમાણે છે:</p> <table border="1"> <tr> <th>વિગત</th> <th>રૂ</th> </tr> <tr> <td>માલસામાન</td> <td>૮૦૦૦૦</td> </tr> <tr> <td>મજૂરી</td> <td>૧૨૦૦૦૦</td> </tr> <tr> <td>ઉત્પાદન ખર્ચ</td> <td>૫૦૦૦૦</td> </tr> <tr> <td>ઓફીસ ખર્ચ</td> <td>૮૦૦૦૦</td> </tr> <tr> <td>વેચાણ ખર્ચ</td> <td>૩૦૦૦૦</td> </tr> <tr> <td>વેચાણ</td> <td>૪૦૦૦૦૦</td> </tr> </table> <p>કંપની આગામી વર્ષમાં ૧૨૦૦ વધારાના ઘડિયાળો બનાવવાની યોજના ધરાવે છે. વેચાણ ભાવ પર ૧૦% નો નફો તે રીતે તમારે પત્રક તૈયાર કરવાનું છે. નીચેની વધારાની માહિતી તમને પૂરી પાડવામાં આવે છે:</p> <p>(એ) અગાઉના વર્ષના સ્તર પર સામગ્રીના ભાવમાં ૨૦ ટકાનો વધારો થશે.</p> <p>(બી) વેતન દરમાં ૫ ટકાનો વધારો થશે.</p> <p>(સી) ઉત્પાદન ખર્ચ માહિતીમાંથી ૧૦% નફો રાખીને સંપૂર્ણ પ્રમાણમાં વધારો.</p> <p>(ડી) યુનિટ દીઠ વેચાણ ખર્ચ અપરિવર્તિત રહેશે.</p> <p>(ઇ) ઉત્પાદન માં વધારા થી અન્ય ખર્ચો કોઈ ફેરફાર થશે નહિ.</p>	વિગત	રૂ	માલસામાન	૮૦૦૦૦	મજૂરી	૧૨૦૦૦૦	ઉત્પાદન ખર્ચ	૫૦૦૦૦	ઓફીસ ખર્ચ	૮૦૦૦૦	વેચાણ ખર્ચ	૩૦૦૦૦	વેચાણ	૪૦૦૦૦૦	(૧૨)
વિગત	રૂ															
માલસામાન	૮૦૦૦૦															
મજૂરી	૧૨૦૦૦૦															
ઉત્પાદન ખર્ચ	૫૦૦૦૦															
ઓફીસ ખર્ચ	૮૦૦૦૦															
વેચાણ ખર્ચ	૩૦૦૦૦															
વેચાણ	૪૦૦૦૦૦															
[બી]	<p>(જ) પડતર હિસાબી ખર્ચાતનાં ફાઇલ કબજામાં</p> <p>અથવા</p>	[૦૫]														
પ્ર-૧ [અ]	<p>નીચેના પદ નો અર્થ આપો અને ઓછામાં ઓછું એક ઉદાહરણ પણ આપો.</p> <p>સંબંધી પડતર, ટુબેલી પડતર, લફાવત પડતર, ફાઇનલ પડતર ખાસ કરીને બહારની પડતર (out of pocket cost) ભવિષ્યની પડતર</p>	(૧૨)														
[બી]	<p>પડતર હિસાબ અને નાણાકીય હિસાબી વચ્ચે તફાવત બતાવો.</p>	(૦૫)														

(૪)

પ્ર-૨	કંપનીએ નીચેની માહિતી આપી છે:		(૧૦)																		
[અ]	<table border="1"> <tr> <td></td><td>વસ્તુ અ (રૂ)</td><td>વસ્તુ બ (રૂ)</td></tr> <tr> <td>સ્થિર સીરોપારી ખર્ચા</td><td>વાર્ષિક રૂ. ૧૦૦૦૦</td><td>વાર્ષિક રૂ. ૧૦૦૦૦</td></tr> <tr> <td>સીધો માલસામાન</td><td>૨૦</td><td>૨૫</td></tr> <tr> <td>સીધી મજૂરી</td><td>૧૦</td><td>૧૫</td></tr> <tr> <td colspan="3">ચલિત સીરોપારી ખર્ચા (સીધી મજૂરી ના ૧૦૦%)</td></tr> <tr> <td>એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત</td><td>૬૦</td><td>૧૦૦</td></tr> </table>		વસ્તુ અ (રૂ)	વસ્તુ બ (રૂ)	સ્થિર સીરોપારી ખર્ચા	વાર્ષિક રૂ. ૧૦૦૦૦	વાર્ષિક રૂ. ૧૦૦૦૦	સીધો માલસામાન	૨૦	૨૫	સીધી મજૂરી	૧૦	૧૫	ચલિત સીરોપારી ખર્ચા (સીધી મજૂરી ના ૧૦૦%)			એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત	૬૦	૧૦૦		
	વસ્તુ અ (રૂ)	વસ્તુ બ (રૂ)																			
સ્થિર સીરોપારી ખર્ચા	વાર્ષિક રૂ. ૧૦૦૦૦	વાર્ષિક રૂ. ૧૦૦૦૦																			
સીધો માલસામાન	૨૦	૨૫																			
સીધી મજૂરી	૧૦	૧૫																			
ચલિત સીરોપારી ખર્ચા (સીધી મજૂરી ના ૧૦૦%)																					
એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત	૬૦	૧૦૦																			
[બ]	<p>તમારે દરેક વસ્તુ ના ઉત્પાદનની સીમાંત પડતર રજૂ કરવાની આવશ્યકતા છે. નીચેનામાંથી કયા વેચાણના મિશ્રણ અપનાવવું જોઈએ તેની ભલામણ કરો.</p> <p>એ ૮૦૦ ના એકમો અને બી ૬૦૦ ના એકમો</p> <p>એક માત્ર ૧૮૦૦ એકમો</p> <p>માત્ર ૧૨૦૦ એકમો બી</p> <p>એ ૧૨૦૦ એકમો અને બી ૪૦૦ એકમો</p> <p>સીમાંત પડતર અને સમાવેશી પડતર વચ્ચેનો તફાવત આપો.</p>		(૦૮)																		
	અથવા																				
પ્ર-૨	<p>ઉત્પાદન 'X' વસ્તુ ના પ્રમાણિત આકડા નીચે પ્રમાણે છે.</p> <p>રૂ</p> <p>વેચાણ કિંમત ૪૦</p> <p>સીધો માલસામાન ૦૮</p> <p>સીધી મજૂરી ૦૫</p> <p>ચલિત ફેક્ટરી સીરોપારી ખર્ચ ૦૨</p> <p>સ્થિર ફેક્ટરી સીરોપારી ખર્ચ રૂ. ૫ (દર વર્ષે ૩૬,૦૦૦ એકમોના ઉત્પાદન પર આધારે).</p> <p>ચલિત વેચાણ સીરોપારી ખર્ચ એકમ દીઠ રૂ. ૬ .</p> <p>દર વર્ષે સ્થિર વેચાણ સીરોપારી ખર્ચ રૂપિયા ૧૨૦૦૦૦ છે.</p> <p>એક મહિના માં કંપનીએ ૨૦૦૦ એકમો નું ઉત્પાદન કર્યું તેમાંથી ૧૫૦૦ એકમોનું વેચાણ થયું.</p> <p>શરૂઆત નો સ્ટોક હતો નહિ.</p> <p>તમારે સમાવેશી પડતર અને સીમાંત પડતર હેઠળ આવક પત્રક તૈયાર કરવાની જરૂર છે. જો નફોમાં કોઈ તફાવત હોય તો તે સમજાવો.</p>		(૧૮)																		

(૫)

(૧૫૦)

	વિભાગ-૨																																													
પ્ર-૩	<p>એક કંપની ત્રણ પ્રકારની વસ્તુ PQ અને R નું ઉત્પાદન કરે છે. તે અંગેની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.</p> <table><tr><td>વિગત</td><td>P</td><td>Q</td><td>R</td></tr><tr><td>એકમ દીઠ યાંત્રિક કલાક દર</td><td>૧૦</td><td>૧૮</td><td>૧૪</td></tr><tr><td>એકમ દીઠ સીધી મજૂરી કલાક @ ૨૦લેખે</td><td>૦૪</td><td>૧૨</td><td>૦૮</td></tr><tr><td>એકમ દીઠ માલ સમાન</td><td>૯૦</td><td>૮૦</td><td>૧૨૦</td></tr><tr><td>ઉત્પાદન (એકમો)</td><td>૩૦૦૦</td><td>૫૦૦૦</td><td>૨૦૦૦૦</td></tr></table> <p>વર્તમાન માં કંપની રૂઢિગત પડતર પદ્ધતિ નો ઉપયોગ કરે છે અને ઉત્પાદન ના શીરોપારી ખર્ચ મશીન કલાક નાં આધારે ગણે છે. શીરોપારી ખર્ચ મશીન કલાક દીઠ રૂ. ૬ લેખે છે.</p> <p>કંપની પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર નો ઉપયોગ કરવા માંગે છે.</p> <table><tr><td>વિગત</td><td>P</td><td>Q</td><td>R</td></tr><tr><td>બેચ સાઈઝ (એકમો)</td><td>૧૫૦</td><td>૫૦૦</td><td>૧૦૦૦</td></tr><tr><td>બેચ દીઠ ખરીદ ઓર્ડર</td><td>૩</td><td>૧૦</td><td>૮</td></tr><tr><td>બેચ દીઠ ઇન્સ્પેક્શન (તપાસ)</td><td>૫</td><td>૪</td><td>૩</td></tr></table> <p>કુલ ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચા નું વિશ્લેષણ નીચે મુજબ છે.</p> <table><tr><td>મશીન સેટ અપ પડતર</td><td>૨૦%</td></tr><tr><td>મશીન કામગીરી (operation) પડતર</td><td>૩૦%</td></tr><tr><td>તપાસ પડતર</td><td>૪૦%</td></tr><tr><td>માલસામાન મેળવવા અંગેની પડતર</td><td>૧૦%</td></tr></table> <p>ગણો:</p> <p>(૧) રૂઢિગત પડતર પદ્ધતિ નો ઉપયોગ કરી દરેક વસ્તુની એકમ દીઠ પડતર શોધો.</p> <p>(૨) પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર નો ઉપયોગ કરીને દરેક વસ્તુની એકમ દીઠ પડતર શોધો.</p>	વિગત	P	Q	R	એકમ દીઠ યાંત્રિક કલાક દર	૧૦	૧૮	૧૪	એકમ દીઠ સીધી મજૂરી કલાક @ ૨૦લેખે	૦૪	૧૨	૦૮	એકમ દીઠ માલ સમાન	૯૦	૮૦	૧૨૦	ઉત્પાદન (એકમો)	૩૦૦૦	૫૦૦૦	૨૦૦૦૦	વિગત	P	Q	R	બેચ સાઈઝ (એકમો)	૧૫૦	૫૦૦	૧૦૦૦	બેચ દીઠ ખરીદ ઓર્ડર	૩	૧૦	૮	બેચ દીઠ ઇન્સ્પેક્શન (તપાસ)	૫	૪	૩	મશીન સેટ અપ પડતર	૨૦%	મશીન કામગીરી (operation) પડતર	૩૦%	તપાસ પડતર	૪૦%	માલસામાન મેળવવા અંગેની પડતર	૧૦%	(૧૮)
વિગત	P	Q	R																																											
એકમ દીઠ યાંત્રિક કલાક દર	૧૦	૧૮	૧૪																																											
એકમ દીઠ સીધી મજૂરી કલાક @ ૨૦લેખે	૦૪	૧૨	૦૮																																											
એકમ દીઠ માલ સમાન	૯૦	૮૦	૧૨૦																																											
ઉત્પાદન (એકમો)	૩૦૦૦	૫૦૦૦	૨૦૦૦૦																																											
વિગત	P	Q	R																																											
બેચ સાઈઝ (એકમો)	૧૫૦	૫૦૦	૧૦૦૦																																											
બેચ દીઠ ખરીદ ઓર્ડર	૩	૧૦	૮																																											
બેચ દીઠ ઇન્સ્પેક્શન (તપાસ)	૫	૪	૩																																											
મશીન સેટ અપ પડતર	૨૦%																																													
મશીન કામગીરી (operation) પડતર	૩૦%																																													
તપાસ પડતર	૪૦%																																													
માલસામાન મેળવવા અંગેની પડતર	૧૦%																																													
	અથવા																																													
પ્ર-૩	<p>નોંધ લખો:</p> <p>(અ) લક્ષ્ય પડતર</p> <p>(બ) કેઝેન પડતર</p>	<p>(૦૯)</p> <p>(૦૯)</p>																																												
પ્ર-૪	પડતર ઓડીટ એટલે શું? પડતર ઓડીટ ના પ્રકારો, ફાયદા અને ગેરફાયદા ચર્ચો.	(૧૮)																																												
	અથવા																																													
પ્ર-૪	તાજેતર ની જોગવાઈ અનુસાર પડતર ઓડીટર ની લાયકાત, ગેરલાયકાત , હકો અને ફરજો ની ચર્ચા કરો.	(૧૮)																																												

X
5